

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ВІСНИК

АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я

Науковий журнал

*Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.*

Випуск 4 (75) 2013

Том 2

Частина 1

Миколаїв
2013

Замовник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 19669-9469ПР від 11.01.2013.
Згідно з Постановою ВАК України від 14.04.2010 р. № 1-05/3 видання включено до переліку фахових видань.

Головний редактор: В.С. Шибанін, д.т.н., проф., чл.-кор. НААНУ

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н, проф.
К.М.Думенко, д.т.н., доц.
В.П. Клочан, к.е.н., доц.
М.І. Гиль, д.с.-г.н., проф.
В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потриваєва, д.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шибаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.; О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко, д.е.н., проф.; О.М. Вишневська, д.е.н., доц.; А.В. Ключник, д.е.н., доц.; О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.В. Скрипнюк, д.ю.н., проф.; О.Д. Гудзинський, д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.І. Топіха, д.е.н., проф.; В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; В.С. Дога, д.е.н., проф. (Молдова).

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; К.В. Дубовенко, д.т.н., проф.; В.Д. Будаков, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський, д.т.н., проф.; В.П. Лялякіна, д.т.н., проф. (Росія).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпала, д.с.-г.н., проф.; Л.С. Патрева, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік НААН України; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.; В.А. Захаров, д.с.-г.н., проф. (Росія); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; Л.К. Антипова, д.с.-г.н., доц.; В.І. Січкарь, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.; А.П. Орлюк, д.б.н., проф.; В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Майкл Бьоме, проф. (Німеччина).

Рекомендовано до друку вченою радою Миколаївського національного аграрного університету. Протокол № 3 від 26.11.13 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:

54020, Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9,

Миколаївський національний аграрний університет,

тел. 0 (512) 58-05-95, www.visnyk.mnau.edu.ua, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua

© Миколаївський національний аграрний університет, 2013

ВПЛИВ ГЕНОТИПУ ТА СТАТІ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ НА ЗАБІЙНІ ЯКОСТІ

О.О. Іжболдіна, кандидат сільськогосподарських наук
Дніпропетровський державний аграрний університет, Україна

У статті наведено результати оцінки забійних якостей молодняку свиней різних генотипів, а також визначено силу впливу статі і генотипу на забійний вихід і на масу задньої третини напівтуші. Встановлено перевагу гібридного молодняку над чистопородним і помісним молодняком за відповідними показниками продуктивності.

Ключові слова: забійний вихід, молодняк свиней, туша, фактор, генотип, стать.

Постановка проблеми. В умовах сьогодення виробники товарної свинини використовують у технологічному процесі краще вітчизняне маточне поголів'я і зарубіжні генотипи кнурів. Максимальна реалізація генетичного потенціалу свиней зарубіжної селекції можлива лише за оптимальних умов утримання і годівлі. Тому оцінка рівня продуктивності таких тварин досить важлива для встановлення найбільш доцільного методу розведення, зокрема при вирощуванні тварин за енергозберігаючою технологією.

Поряд з репродуктивними та відгодівельними показниками, досить важливими в оцінці економічної ефективності вирощування тварин є забійні показники.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Останнім часом дослідженнями рівня продуктивних якостей молодняку свиней різних генотипів займаються Агапова Є.М., Голуб Н.Д., Церенюк О.М., Баньковська І.Б. та ін.

Відомо, що відгодівельні та м'ясні якості свиней залежать від генотипу. За результатами контрольного забою у свиней полтавської м'ясної породи була найдовша туша (100 см), у тварин миргородської та великої чорної порід найкоротша – відповідно 94,0 та 90,0 см. Найбільшу товщину шпигу зафіксовано в тушах свиней української степової рябої, великої чорної та миргородської порід. Свині нових вітчизняних порід характеризувалися великою масою окосту, яка коливалася в межах від 11,3 кг (українська м'ясна) до 12,0 кг (червона білопояса порода). Найменший вихід м'яса в туші відзначено у підсвинків миргородської та великої чорної порід – 56,3 та 55,8% відповідно, найбільший – у аналогів червоно-поясної спеціалізованої лінії – 62% [1-3, 5-7].

Постановка завдання. Основними завданнями при проведенні досліджень було: вивчити забійні якості чистопородного, помісного та гібридного молодняку свиней, оцінити силу впливу генотипу та статі тварин на забійний вихід та масу задньої третини напівтуші.

Матеріали і методика. Дослідження були проведені у товаристві з обмеженою відповідальністю «Агрофірмі «Відродження» Новомосковського району Дніпропетровської області. Піддослідний молодняк був отриманий згідно з наведеною схемою (табл.).

Таблиця

Схема дослідю

Група	Породна належність		
	свиноматок	кнурів	піддослідного молодняку
I (контрольна)	ВБ	ВБ	ВБ
II (дослідна)	ВБ	Л	$\frac{1}{2}$ ВБ $\frac{1}{2}$ Л
III (дослідна)	ВБ	ХХ	$\frac{1}{2}$ ВБ $\frac{1}{2}$ ХХ
IV (дослідна)	$\frac{1}{2}$ ВБ $\frac{1}{2}$ Л	Л	$\frac{1}{4}$ ВБ $\frac{3}{4}$ Л
V (дослідна)	$\frac{1}{2}$ ВБ $\frac{1}{2}$ Л	ХХ	$\frac{1}{4}$ ВБ $\frac{1}{4}$ Л $\frac{1}{2}$ ХХ

Примітка: ВБ – велика біла порода, Л – ландрас, ХХ – хунгахіб.

З метою вивчення забійних якостей піддослідного молодняку при досягненні живої маси 100–105 кг проводився забій свиней (по 5 голів з кожної групи) на м'ясопереробному підприємстві товариства з обмеженою відповідальністю «Алан» м. Дніпропетровськ.

Для оцінки туш піддослідних тварин нами були визначені такі показники: передзабійна жива маса (кг); забійний вихід (%), довжина напівтуші, см; маса задньої третини напівтуші.

Результати досліджень. Дані досліджень свідчать, що найвищим забійним виходом характеризувався молодняк свиней V (дослідної) групи – 71,3%, що вірогідно вище рівня ровесників I (контрольної) групи на 4,1% ($P < 0,001$). Гібридний молодняк свиней III (дослідної) групи за показником забійного виходу займали друге місце і переважали контрольний молодняк на 3,9% ($P < 0,05$). Помісний молодняк II та IV (дослідних) груп мав вищий забійний вихід, ніж тварини I (контрольної) групи на 2,9 та 3,2% ($P < 0,05$).

Аналіз довжини напівтуші свідчить про його коливання в межах 96,4–99,6 см. Найдовшими були напівтуші V (дослідної) групи, вони на 3,2 см ($P < 0,05$) перевищували за цим показником тварин I (контрольної) групи.

За масою задньої третини напівтуші кращі показники мали свині, отримані від поєднання з кнурами хунгахіб (III та V дослідні групи). Зокрема свині V (дослідної) групи характеризувалися найвищою масою задньої третини напівтуші, яка склала 11,86 кг, що на 1,56 кг більше за

аналогічний показник I (контрольної) групи ($P < 0,001$). Маса задньої третини напівтуші у тварин III (дослідної) групи перевищувала цей показник у свиней I (контрольної) групи на 1,3 кг ($P < 0,05$). Помісі II та IV (дослідних) груп мали масу задньої третини напівтуші на рівні 10,76 і 11,14 кг, що було вищим від рівня чистопородних свиней I (контрольної) групи на 0,46 і 0,84 кг.

Дисперсійний аналіз впливу різних факторів на забійний вихід свідчить про досить значний внесок у загальну суму квадратів генотипу – 38,4%. Стать тварин майже не вплинула на забійний вихід – 0,4% (рис. 1–2).

Із аналізу впливу взаємодії АВ видно, що рівень впливу на досліджуваний показник – 6,4%. На невраховані фактори припадає 54,8% (рис. 1)

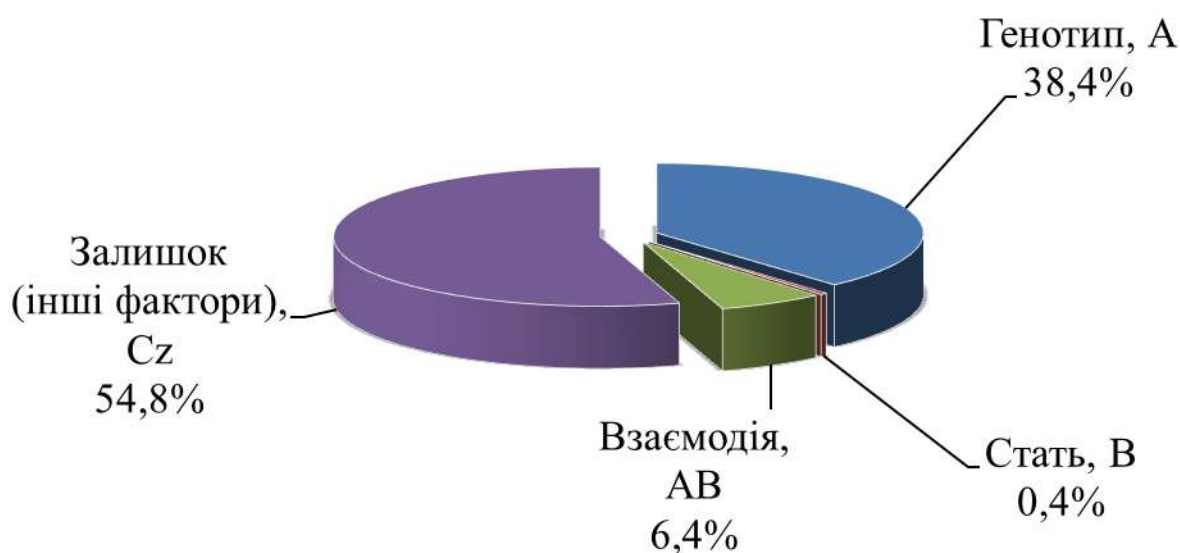

Рис. 1. Вплив різних факторів на забійний вихід

Слід відзначити, що аналіз факторіального впливу різних факторів відображає найбільший вплив генотипу на забійний вихід піддослідних тварин – 85,0%. Частка впливу фактора статі не досягала навіть 1,0%. Вплив взаємодії АВ досягав рівня 14,1%.

Аналіз впливу різних факторів на масу задньої третини півтуші говорить, що фактор генотипу має досить високий рівень впливу у загальній сумі – 47,3%, а стать тварин майже не вплинула на масу задньої третини півтуші (1,6%). Взаємодія АВ – 12,2%. Частка неврахованих факторів складала 38,9% (рис. 2).

У факторіальній сумі квадратів генотип мав найбільшу частку впливу – 77,5%, а частка фактора статі – 2,5%. Аналіз часток взаємодії у впливі на масу задньої третини складав – 20,0%.

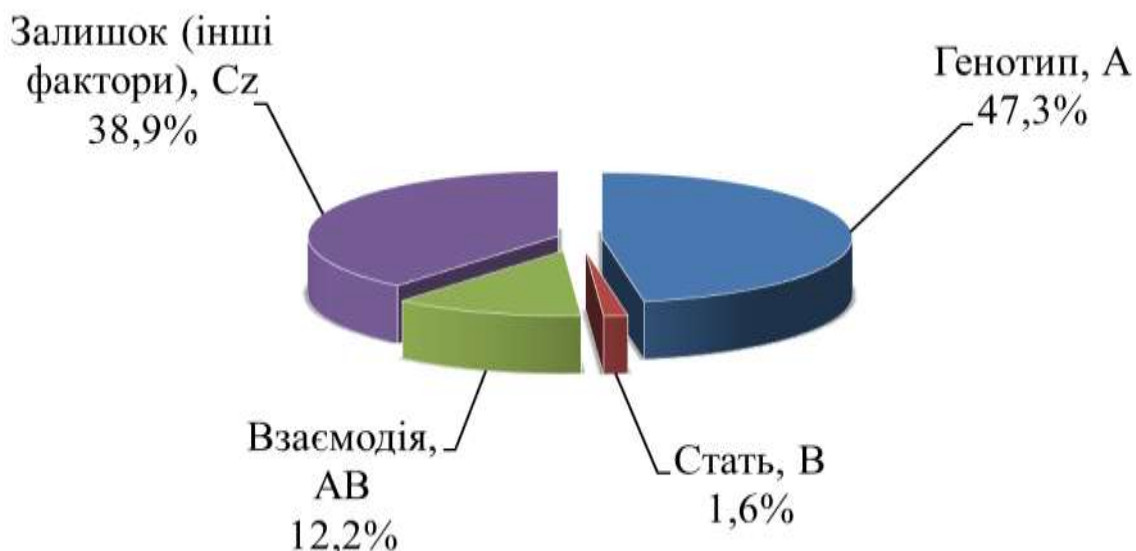

Рис. 2. Вплив різних факторів на масу задньої третини напівтуші

Висновки і перспектива подальших досліджень. Таким чином, при оцінці забійних якостей туш встановлено перевагу гібридного молодняку свиней, отриманого від кнурів угорської селекції, III і V (дослідних) груп над ровесниками з інших груп. Забійний вихід у молодняку свиней зазначених генотипів склав 71,1 і 71,3%, маса задньої третини напівтуші – 11,60 і 11,86 кг. Сила впливу генотипу на забійний вихід і масу задньої третини напівтуші склала 38,4 і 47,3% відповідно.

В подальшому планується оцінити силу впливу зазначених показників на м'ясні якості молодняку свиней різного походження.

Список використаних джерел:

1. Біолого-господарська оцінка молодняку свиней м'ясних генотипів у системі відтворення стад / Є. М. Агапова, Ю. А. Москалюк, І. Є.Ткаченко [та ін.] // Аграрний вісник Причорномор'я. – 2011. – Вип. 58. – С. 117–121.
2. Баньковська І. Б. Вплив генотипу та передзабійної маси свиней на біологічну цінність м'яса / І. Б. Баньковська, М. Я. Троцький // Вісник аграрної науки. – 2003. – № 3. – С. 32–34.
3. Голуб Н. Д. Відгодівельні та м'ясні якості свиней племзаводу «Штепівка» ТОВ АФ «Ізи» / Н. Д. Голуб // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2009. – № 4. – С. 130–132.
4. Плохинський Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников / Плохинський Н. А. – М. : Колос, 1969. – 256 с.
5. Церенюк О. М. Якість м'ясо-сальної продукції нових генотипів свиней. / О. М. Церенюк, О. І. Чалий // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 20, Ч. 1. – С. 180–184.
6. Ferkel Zoltán. Innovatív megoldásokkal a mezôgazdaság élvonalában. / Ferkel Zoltán // HUNGAPig MAGAZIN. – 2008. – December. – P. 8.
7. Nyíri András. Hízóból nem kifizetôdô a kocasüldô beállítás./ Nyíri András //HUNGAPig MAGAZIN. – 2009. – Március. – P. 3.

Е.А. Ижболдина. Влияние генотипа и пола молодняка свиней на убойные качества.

В статье представлены результаты оценки убойных качеств молодняка свиней разных генотипов, а также определена сила влияния пола и генотипа на убойный выход и массу задней трети полутуши. Установлено преимущество гибридного молодняка свиней над чистопородным и помесным молодняком по соответствующим показателям продуктивности.

Ключевые слова: убойный выход, молодняк свиней, туша, фактор, генотип, пол.

O. Izhboldina. Influence of a genotype and gender of young pigs growth on carcass yield.

The article provides the results of assessment of lethal qualities of young pigs of different genotypes. The strength of the gender's influence on carcass yield and weight posterior of the third half-carcasses are determined. The advantage of hybrid young growth of pigs over the thoroughbred and local young pigs according to the corresponding indicators of efficiency is established.

Keywords carcass yield, young pigs, flourish, factor, genotype, gender.

ЗМІСТ

В.Ф. Андрійчук, Р.С. Багров. ХАРАКТЕРИСТИКА КОРІВ СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ ЧЕСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ ЗА МОРФОЛОГІЧНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ ВИМ'Я.....	3
Н.П. Бабік, В.С. Федорович, Л.І. Музика. МОРФОМЕТРИЧНІ ПАРАМЕТРИ НАЙДОВШОГО М'ЯЗА СПИНИ І ДЕЯКИХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ БУГАЙЦІВ ..	9
К.В. Бєлікова. ГЕНЕАЛОГІЧНА СТРУКТУРА ТРАКЕНЕНСЬКОЇ ПОРОДИ КОНЕЙ В УКРАЇНІ	15
П.П. Бикадоров. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ СЕЛЕКЦІЙНИХ ОЗНАК КОРІВ РІЗНИХ ЗАВОДСЬКИХ ЛІНІЙ.....	20
Ю.В. Вдовиченко, Л.О. Омельченко, В.О. Найдьонова. ПРОДУКТИВНІСТЬ ГЕНОТИПІВ ПІВДЕННОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ПРИ РОЗВЕДЕННІ В УМОВАХ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА	24
Т.Я. Вишневская, Л.Л. Абрамова. МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РЕАКТИВНОСТИ СЕЛЕЗЕНКИ КРОЛИКОВ В УСЛОВИЯХ СТРЕССА И ЕГО ИММУНОКОРРЕКЦИИ.....	31
Н.В. Волгіна. ПОКАЗНИКИ ЛЕЙКОЦИТАРНОЇ ЛАНКИ КРОВІ КОНЕЙ РІЗНОЇ МІЦНОСТІ ТИПУ КОНСТИТУЦІЇ	37
В.М. Волощук, О.А. Біндюг, С.Г. Зінов'єв, О.Ю. Канюка, Д.О. Біндюг. ПЕРЕТРАВНІСТЬ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН КОРМУ ЗА РІЗНИХ РЕЖИМІВ ГОДІВЛІ СВИНЕЙ	42
О.Є. Галатюк, Т.М. Тихонова, Л.М. Лазарева, Л.І. Штангрет, Ж.В. Шаповал, О.С. Коваль, О.О. Галатюк. ВИЗНАЧЕННЯ ВМІСТУ ІНВЕРТАЗИ ТА ДІАСТАЗИ ДЛЯ ОЦІНКИ ЯКОСТІ МЕДУ	48
М.І. Гиль, В.А. Волков. ОСОБЛИВОСТІ ГІСТОСТРУКТУРИ ШКІРИ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ РІЗНИХ ЛІНІЙ	55
А.Н. Гончаренко, Е.И. Чигринов. КАЧЕСТВО МЯСА КУР ПРИ РАЗНОМ УРОВНЕ БЕТАФИНА И ТРЕОНИНА В КОМБИКОРМЕ	63
А.В. Гуцол. БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ СВИНЕЙ ПРИ ЗГОДОВУВАННІ ФЕРМЕНТНИХ ПРЕПАРАТІВ.....	73
Г.А. Данильчук. ВИРОЩУВАННЯ РИБОПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ ЗА РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧОЮ ТЕХНОЛОГІЄЮ	77
П.В. Денисюк. ФІЗІОЛОГІЧНИЙ ТА ГЕНЕТИЧНИЙ ГЕТЕРОЗИС	82
В.В. Замикула, О.І. Підтереба, С.Ю. Смыслов, М.В. Фидря. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПРИ ПЛАНУВАННІ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ	88
В.О. Іванов, Н.В. Новікова. ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ СТРЕС-ФАКТОРІВ НА ІНТЕНСИВНІСТЬ РОСТУ СВИНЕЙ В УМОВАХ ПЛЕМЗАВОДУ ЗАТ «ФРІДОМ ФАРМ БЕКОН»	94

О.О. Іжболдіна. ВПЛИВ ГЕНОТИПУ ТА СТАТІ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ НА ЗАБІЙНІ ЯКОСТІ	99
И.И. Кардач. ВЛИЯНИЕ ПАРАТИПИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ НА ЕСТЕСТВЕННУЮ РЕЗИСТЕНТНОСТЬ И ПРОДУКТИВНОСТЬ СВИНЕЙ	104
С.П. Кот, В.А. Кириченко, В.О. Мельник, Л.П. Горальський, А.В. Терещенко. НЕСПЕЦИФІЧНА РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ОРГАНІЗМУ ТЕЛИЦЬ У ПЕРІОД СТАТЕВОГО ДОЗРІВАННЯ	111
О.О. Кравченко, В.О. Голов. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУХОГО ТА РІДКОГО СПОСОБІВ ГОДІВЛІ СВИНЕЙ	116
О.С. Крамаренко. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЖИВОЇ МАСИ КОРІВ ПІВДЕННОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ РІЗНИХ ТИПІВ МЕТОДОМ ВLUP	121
В.В. Ляшенко, А.В. Губина. М'ЯСНА ПРОДУКТИВНОСТЬ ЧИСТОПОРОДНОГО И ПОМЕСНОГО МОЛОДНЯКА КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА В УСЛОВИЯХ ЛЕСОСТЕПНОГО ПОВОЛЖЬЯ	129
М.А. Надаринская, А.И. Козинец, О.Г. Голушко, Т.Г. Козинец. МИНЕРАЛЬНЫЙ СОСТАВ МОЛОКА ПРИ ВКЛЮЧЕНИИ В РАЦИОН ВЫСОКОПРОДУКТИВНЫХ КОРОВ ДОБАВОК СЕРИИ «ЭКОЛИН»	137
Р.В. Облап, Н.Б. Новак, Т.М. Димань. ІДЕНТИФІКАЦІЯ <i>LISTERIA MONOCYTOGENES</i> МЕТОДОМ ПЛР У РЕАЛЬНОМУ ЧАСІ В ПРОДУКТАХ ТВАРИННИЦТВА	143
В.Г. Пелих, І.В. Чернишов, М.В. Левченко. ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ	148
Л.О. Стріха, О.І. Козакевич. ПІСЛЯЗАБІЙНА ОЦІНКА М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ БУГАЙЦІВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ	153
Р.Л. Сусол. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ НА ОДЕЩИНІ	157
В.О. Трокоз. АМІНОКИСЛОТНИЙ СКЛАД ГІДРОФІЛЬНОГО ЕКСТРАКТУ З ЛЯЛЕЧОК ДУБОВОГО ШОВКОПРЯДА	164
Р.С. Федорук, В.Г. Каплуненко, М. Хомин, О.П. Долайчук, С.Й. Кропивка, М.І. Храбко. БІОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ЦИТРАТІВ НАНОЧАСТИНОК ХРОМУ І СЕЛЕНУ У САМОК ЩУРІВ	168
Н.М. Шкавро, Т.Е. Ткачик, О.А. Бойко, В.І. Россоха. ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНУ <i>RYR1</i> У ПОПУЛЯЦІЯХ СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ	176
А.І. Яремчук. ПРОДУКТИВНІСТЬ ТЕЛИЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ ПІВДЕННОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ ПРИ РІЗНИХ МЕТОДАХ ПІДБОРУ	181

Наукове видання

Вісник аграрної науки Причорномор'я
Випуск 4 (75), Т. 2, Ч. 1. – 2013

Технічний редактор: *О.М. Кушнарьова.*
Комп'ютерна верстка: *О.Ю. Сметана,*
О.С. Крамаренко,
Ю.В. Грицієнко,
І.В. Письменна,
Л.О. Домашова

Підписано до друку 26.11.2013. Формат 60×84 1/16.
Папір друк. Друк офсетний. Ум.друк.арк. 11,8.
Тираж 300 прим. Зам. № ____ . Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.